

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Dispvatio III. De necessitate Dei in essendo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

TRACTATUS II. DE NECESSITATE

DEI IN ESSENDO. DEQVE EIVS
independentiâ in essendo ab omni
non Deo.

Acturus deinceps de attributis Dei in particulati, ab attributo necessitatis Dei in essendo incipio; quod vna sit exprimis passionibus metaphysicis essentia diuinæ. De quo proinde prima erit huius tractatus disputatio. Altera autem de independentiâ Dei in essendo ab omni non Deo; quæ eiusmodi necessitati immediatè est annexa.

DISPUTATIO III.

De necessitate Dei in essendo.

DE necessitate rerum in vniuersum egimus in Pharo Scient. disput. 11. cuius doctrina pro dicendis hic supponenda, aut etiam, quatenus opus fuerit, recolenda est.

QUESTIO I.

Virum Deus sit ens necessarium in essendo. Et qua ratione.

Suppono ex doctrinâ traditâ loco citato, necessitatem cuiusvis subiecti ad quemvis actum in connexionione ipsius subiecti cum ipso actu consistere formaliter. Tunc enim subiectum dicitur necessitatum ad actum, quando ita cum actu connexum, ac veluti colligatum est, vt non possit eo carere, seu sine ipso esse. Vnde necessitas subiecti ad actum, connexionione subiecti cum actu impotentiam ad contradictorium actus fert secum annexam. Hinc, esse subiectum necessitatum ad essendo, aliud non est, quàm, esse subiectum connexum cum actu essendi. In quod ipsum recidit, esse subiectum, siue ens necessarium in essendo. Et quoniam actus essendi duplex est iuxta dicta in Pharo Scient. disput. 9. quæst. 1. & 2. Alius essentialis, seu substantiuus nihilo differens ab identitate, qua vnumquodque dicitur esse quidpiam; idque vel essentialiter sibi, vel accidentaliter, latè hoc vocabulo usurpato. Alius existencialis, & adiectiuus nihilo differens ab existentia, qua vnumquodque dicitur esse, existere ve in naturâ rerum: bifariam potest dici subiectum, seu ens necessitatum ad essendo, seu necessarium in essendo. Primò in essendo quidpiam aut essentialiter ipsi, aut accidentaliter. Secundo in essendo in naturâ rerum, siue in existendo. Igitur, quod in præsentî quærimus, est, an Deus vtroque mo-

do sit necessarius in essendo, necessitatus ve ad essendo.

Propositio 1.

Deus ad essendo id, quod essentialiter est, omnino est necessitatus, atque adeo necessarius omnino in essendo id ipsum.

Est certissimum. Quia necessitas ista omnibus omnino entibus communis est. Ergo non potest non ea reperiri in omnium primo, & potissimo ente, scilicet Deo. Quod autem vnumquodque ens sit necessitatum omnino ad essendo id, quod essentialiter est, ex terminis est manifestissimum. Nam, cum sit vnicuique enti omnino necessaria sua essentia; quia nihil vnicuique enti est magis necessarium, quàm ipsamet sibi, vt est notissimum: omnino impossibile est, vt aliquod ens sine sua essentia, atque adeo sine se ipso sit; omninoque proinde cum sua essentia, atque adeo secum ipso est connexum. Quod ipsum est, vnumquodque ens necessitatum omnino esse ad essendo id, quod essentialiter est; atque adeo necessarium omnino esse in essendo id ipsum. Ob id propositiones prædicantes de quouis ente aut integram ipsius essentiam, aut partem eiusdem, (quæ omnes propterea de prædicato essentiali subiecto sunt iuxta dicta in Pharo Scient. loco citato, atque etiam disput. 17. quæst. 7.), æternæ, & prorsus necessariæ veritatis dicuntur: quia prorsus impossibile est, vt non conueniat cuius enti tota eius essentia cum omnibus partibus suis.

Est autem impossibile, vt non conueniat cuius enti tota eius essentia cum omnibus partibus suis dumtaxat intra statum quiditatum, ab existentia præscidentem, & eis necessarium: non item intra statum existencialem, qui omnibus entibus creatis contingens est; contingenterque subinde eis prout consideratis intra ipsum, cuncta conueniunt iuxta doctrinam traditam etiam in Pharo de huiusmodi entium statibus disput. 10. quæst. 1. In quo à cæteris omnibus entibus discriminatur Deus; cui etiam intra statum existencialem conuenit necessariò esse id, quod essentialiter est: eo quod & ipse status existencialis

lis est ipsi omnino necessarius, ut videbimus proposit. 3. In præsentem verò tantum agimus de necessitate, quam Deus habet essendi id, quod est essentialiter intra statum quiditativum præscindentem ab existentia. Quæ necessitas communis est cæteris entibus; tamen in Deo sit infinite maior, quam in illis, iuxta dicenda quæst. 2. Unde necessitas in essendo, de qua in præsentem propositione, non tam proprietas Dei est, quam passio communis.

Propositio 2.

5 Etiam est Deus necessitatus ad essendum id, quod accidentaliter, (latè accepto hoc vocabulo), siue attributaliter est, quando illud ita est ei necessarium, ut passio essentia ipsius seu propria, seu communis dicendum veniat iuxta vniuersalem doctrinam de passionibus essentialium traditam in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 18.

Quia cum huiusmodi passionibus attributibus, siue attributis necessarijs, & consequenter etiam cum actibus essendi illa necessariam connexionem habet essentia metaphysica Dei (quem admodum & cætera essentia metaphysica cum suis passionibus) intra statum quiditativum ab existentia præscindentem, de quo etiam nunc sermo est. Quidquid sit de necessitate, qua essentia Dei, præ cæteris omnibus, intra statum etiam existentialem conveniunt sua passiones iuxta dicenda propositione 3. Itaque omnino necessitatus est Deus ad essendum intellectivus, volitivus, omnipotens, æternus, immensus, bonus, iustus, & cætera prædicata, siue attributa essentia ipsius metaphysicè, omninoque necessario annexa. Quorum alia, ut esse omnipotentem, æternum, immensum, infinitum, &c. passiones propriæ ipsius essentia Dei sunt. Alia verò, ut esse intellectivum, volitivum, bonum, iustum, &c. passiones communes etiam alijs essentia iuxta doctrinam datam in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 7. & 18. Quæ omnia tum ex ipsis terminis sunt manifesta; tum ex dictis insuper in eadem Pharo Scient. disput. 10. de prædicatis cuius essentia necessarijs intra statum quiditativum satis, superque constant.

6 Est tamen advertendum, attributorum Dei quædam esse necessaria ipsi absolute, ut esse bonum, infinitum, omnipotentem, æternum &c. Quædam verò ex suppositione extrinsecà contingente, quæ proinde absolute sunt contingentia, ut esse scientem veritates contingentes, esse dominum creaturarum, & alia huiusmodi. Eorum autem, quæ absolute sunt necessaria, ad quæ subinde Deus absolute necessitatus est, aliqua sunt, quæ neque inuolunt, neque supponunt quidpiam Deo extrinsecum, ut esse bonum, esse intellectivum, & similia. Alia sunt, quæ vel inuolunt aliquid extrinsecum, ut esse omnipotentem; (in quo conceptu inuoluitur possibilitas necessaria; & Deo extrinsecà creaturarum iuxta dicenda disp. 4.) vel supponunt aliquid extrinsecum, ut esse scientem ipsas creaturas possibiles quatenus tales: (qui conceptus eandem ipsarum possibilitatem supponit iuxta dicenda ibidem). Inter quæ attributa Deo absolute necessaria illud inter est, quod, quæ prioris generis sunt, æqua-

lem cum essentia diuinà, seu potius eandem ipsius necessitatem habent re ipsa. Quæ verò sunt generis posterioris, non habent maiorem necessitatem, neque aliam ab eà, quam habet illud extrinsecum, quod vel inuolunt, vel supponunt, iuxta dicenda infra quæst. 2. Quippe necessitas priorum omnino est intrinsecà Deo, realiterque cum eius essentia identificata. Necessitas verò posteriorum aut est Deo semiextrinsecà, vel extrinsecà, atque adeò ab eius essentia distincta realiter; aut in denominatione consistit pendente ab extrinsecò, atque adeò non magis necessarià in suo esse, quam tale extrinsecum, iuxta dicenda loco citato.

Propositio 3.

Deus omnino est necessitatus ad existendum; atque adeò in essendo existentia- liter omnino necessarius est.

Hoc est proprium Dei attributum, nullatenus vlli alij enti conueniens. Quia cætera cuncta, præter Deum, contingenter existunt; atque adeò possunt non existere, ut alibi suo loco ostenditur; solus Deus nullatenus potest non existere; atque adeò omnino est necessitatus, seu necessarius in existendo. Id quod ex eo venit demonstrandum: quia Deus, cum sit causa prima à nullo alio tanquam à causà, atque adeò participatiuè accipit suam existentiam, ut accipiunt cætera entia, sed à se ipso, atque adeò essentialiter, seu per essentiam habet illam, prout supra disp. 1. quæst. 7. & 13. monstratum est. Hinc autem euidenter inferitur, Deum nullatenus habere potentiam ad non existendum, atque adeò omnino ad existendum necessitatum esse in eà duratione in qua existit. Quia, si Deus potentiam haberet ad non existendum in eà duratione, in qua existit, cum habeat etiam potentiam ad existendum, indifferens esset eius essentia ad existendum, & non existendum in tali duratione; atque ita non magis haberet à se, & per essentiam existere, quam non existere; causaque subinde indigeret sibi determinante, atque adeò conferente existentiam, ut illam potius, quam non existentiam, haberet, contra suppositionem factam, & demonstratam locis citatis. Deus igitur, dum existit, impotens est ad non existendum; atque adeò necessitatus ad existendum. Quod erat demonstrandum.

8 Quomodo autem Deus ab æterno, & in æternum, atque adeò in omni duratione, siue mensurà temporis sibi extrinsecà absque vllà potentia ad non existendum, atque adeò omnino necessario existat, inferius disp. 9. demonstrandum est.

9 Hinc fit, ut, quidquid Deus est necessario intra statum quiditativum præscindentem ab existentia, id ipsum etiam sit necessario intra statum existentialem formaliter prout existens in illo. In quo Deus differt ab entibus, quæ existunt contingenter; quibus intra statum existentialem, prout existentibusque formaliter contingenter conueniunt cuncta, quæ alijs ipsis sunt necessaria intra statum quiditativum: quatenus contingens illis est, esse ea, siue cum eis identificari, siue ea secum identificata habere in statu existentialem hoc ipso, quod talis status ipsis contingens est.

10 Ex quibus omnibus apparet, quomodo ne-

cessitas Dei ad essendum, quidquid est intra statum quiditativum, (quæ necessitas Dei quiditativa, loquendo vniuersè, dici potest iuxta dicta in Pharo Scient. disp. 10. quæst. 1. de prædicatis necessarijs intra huiusmodi statum), & necessitas Dei ad essendum in rerum natura, siue ad existendum, (quæ necessitas existentialis venit dicenda), certitudine planè demonstratiua certissimè sint. De quo nemo hæcenus dubitauit, semel supposita quiditate, & existentia Dei à se.

QVÆSTIO II.

Verùm necessitas in essendo omnino intrinseca Deo, siue cum ipso identificata realiter tam quiditativa, quàm existentialis omni alia necessitate extrinsecà, distinctàque à Deo realiter maior sit. Et quantò maior.

11 Recentiores aliqui, qui opinantur, necessitatem metaphysicam ex genere eorum conceptuum obiectiuorum esse, qui non suscipiunt magis, & minus, consequenter affirmant, Deum in sua existentia non magis necessarium esse, quàm sunt creaturæ possibilis in sua possibilitate. Id quod etiam consequenter tenere debent omnes Doctores disput. 4. quæst. 2. referendi pro sententiâ statuente in Deo connexionem cum creaturis possibilibus eo ipso, quòd asserunt, fore, vt Deus desineret existens esse casu, quòd aliqua creatura desineret esse possibilis, De factoque multi eorum tenent, vt ibi videbimus. Nos verò, qui in Pharo Scient. disput. 11. quæst. 4. contra Auctores dictos statuimus, non solum necessitatem moralem, & physicam, (de quibus dubitare non licet), sed etiam necessitatem metaphysicam ex genere eorum conceptuum esse, qui suscipiunt magis, & minus; atque ita vnam necessitatem metaphysicam sæpe esse maiorem alia; scilicet, quoribus vna connexio metaphysica, in qua illa consistit, strictior, & firmitior alia est, vt euenit sæpe; consequenter asserimus.

Propositio I.

12 Necessitas omnino intrinseca, quam Deus habet in essendo tum quiditatiuè, tum existentialiter, infinitè maior est necessitate, quam habent cætera cuncta in essendo quiditatiuè, aut etiam in essendo existentialiter ex hypothesi, quòd existant.

Probatur propositio primò. Quia, vt dicebamus loco citato, necessitas in essendo tum quiditatiuè, tum existentialiter perfectio quædam entium est; quibus hoc ipso, quòd est bonum, habere esse, nequit non etiam bonum esse, habere illud necessariò, vt est notum. Vnde penes maiorem, aut minorem perfectionem eorum, maior, aut minor eorundem necessitas in habendo esse taxandè est. Consequens enim est, vt quò perfectius esse vnum quodque ens habet, eò perfectiori modo, atque adeò magis necessariò illud habeat. Cùmque Deus ens sit infinitè perfectus, atque adeò infinitè perfectus esse habens tum quiditativum, tum existentiale, quàm cæte-

ra cuncta. Consequenter, necessitatem, quam Deus habet in essendo tum quiditatiuè, tum existentialiter, infinitè maiorem esse necessitate, quam habent cætera cuncta in essendo quiditatiuè, aut etiam existentialiter ex hypothesi, quòd existant.

Secundò probatur propositio. Quia eo ipso quòd esse est perfectio, nequit non esse etiam perfectio necessitas essendi, vt est notum. Manifestè enim est bonum, non posse amittere bonum possessum, longèque melius, quàm posse illud amittere, periculumque habere propterea illud perdendi: sicut bonum est, possidere bonum, longèque melius, quàm eo carere; de quo plura suo loco. Cùmque omnis perfectio intrinsecà Deo intra proprium genus adeò sit infinita, vt infinitè superet omnem perfectionem eiusdem generis realiter distinctam à Deo, vt apparebit ex generandis inferius disp. 14. & 16. necessariò consequitur, necessitatem Dei in essendo infinitè maiorem esse qualibet alia necessitate in essendo realiter distincta à Deo. Et quidem, semel posito, quòd etiam necessitas metaphysica ex genere eorum prædicatorum sit, quæ suscipiunt magis, & minus, vt loco citato Phari probauimus; ex se apparet euidens, Deum magis necessarium esse in essendo necessitate metaphysica, quàm quodlibet aliud. Quis enim dubitet, ens primum omnimodis habens esse à se, strictius, & firmitus sibi annexere tale esse, strictiorique iure sibi illud exigere, & vindicare, efficaciorque, & validiore vi illius negationem, à se propellere, & repudiare; atque ita magis necessarium esse in essendo, quàm quodlibet aliud ens secundum cum aliqua dependentia à primo habens esse? Quòd si Deus intorem habet necessitatem in essendo, quàm quodlibet aliud, confestim sequitur, excessum hunc esse infinitum. Quia omnis excessus perfectionis, quo primum ens excedit secundum, infinitus est, prout videbimus disp. 14. & 16. citatis: & necessitas in essendo, vt diximus, perfectio quædam est manifestè.

Tertiò probatur. Quia tantum habet necessitatis aut quiditatis, aut existentia cuiusvis entis, quantum habet impossibilitatis contradictorium eius iuxta proposit. 14. statutam in Pharo Scient. disp. 11. quæst. 5. Sed contradictorium tum quiditatis, tum existentia Dei infinitè est impossibile contradictorio aut quiditatis, aut etiam existentia cuiusvis alterius entis. Ergo tam quiditas, quàm existentia Dei infinitè magis est necessaria, quàm quiditas cuiusvis alterius entis, aut etiam existentia eius ex hypothesi, quòd existat. Maior ex terminis, & ex propositione citata satis est nota. Et consequentia legitima. Minor autem probatur. Quia ex contradictorio quiditatis, aut existentia Dei infinitè plures chymæ impossibiles sequerentur, quàm ex contradictorio quiditatis, aut existentia cuiuslibet entis distincti à Deo. Quandoquidem, si Deus non esset id, quòd quiditatiuè est, & consequenter non existeret, cætera cuncta tam, quæ possibilis modò sunt, quàm quæ impossibilia, chymæ impossibiles essent; quia, si Deus deficeret, nullum omnino ens maneret possibile; cum tamen, deficiente quiditate, atque adeò etiam existentia cuiuslibet alterius entis, adhuc manerent possibilis infinita alia entia, quæ modo independenter ab illo possibilis sunt. Illud autem iure censetur infinitè impossibile, quòd secum fert infinitè plures chymæ impossibiles: & consequenter infinitè magis

gis necessarium contradictorium eius. Concluditur igitur, Deum, cuius contradictorium fert secum infinite plures chymaras impossibiles, quam contradictorium cuiusvis alius entis, infinite magis necessarium esse, quam quoduis aliud ens.

Propositio 2.

15 Necessitas, quam Deus habet ad essendum quoduis attributum entitatiuè à se indistinctum realiter quatenus tale, infinite maior est qualibet alià necessitate realiter distinctà ab ipso.

Hæc propositio in præcedente includitur. Quia necessitas, de qua agit, necessitas quædam est intrinseca Deo in essendo quiditatiuè, de qua ibi vniuersè. Vnde neque alia, neque maiore indiget probatione. Quod autem contra vtramque propositionem ex Aduersarijs potest opponi, ex dictis loco citato Phari Scient. manet dilutum.

16 Ex vtrâque autem infertur primò id, quod iam dictum est supra num. 6. attributa intrinseca Deo entitatiuè sumpta, qua ratione ab omni extrinseco independentia sunt, infinite magis necessaria esse, quam semiextrinseca, & extrinseca. Atque adeò inter prædicata Dei necessaria, quæ eo ipso passiones essentia diuinæ seu propriæ, seu communes dicuntur, quædam, nempe adæquatè intrinseca, infinite magis necessaria esse, quam alia, nimirum semiextrinseca, & extrinseca. Vnde consequenter sit, essentiam diuinam cum solis suis intrinsecis passionibus quoad entitatem sumptis esse connexam absolute, & intrinsecè: cum semiextrinsecis verò, & extrinsecis ex suppositione dumtaxat illius extrinsecæ veritatis, per quam complentur, sine constituuntur; atque adeò aut semiextrinsecè, aut extrinsecè iuxta vniuersalem doctrinam de vtriusque generis passionibus essentiarum traditam in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 18. & disput. 22. quæst. 2. De quo iterum redibit sermo infra disput. 4. quæst. 2.

17 Secundò infertur, necessitatem, quam habent intra statum quiditatiuè tam conditionatum, quam absolutum, & intra statum existentialem conditionatum omnes veritates obiectiuæ indistinctæ à creaturis possibilibus, atque adeò distinctæ à Deo iuxta doctrinam stabilitam in Pharo Scient. disput. 16. infinite minorem esse necessitate intrinsecà, quam Deus habet tum intra statum dictos, tum insuper intra existentialem absolutum iuxta dicta ibidem. Quoniam de huiusmodi imprimis veritatibus est sermo in propositionibus statutis.

18 Tertio infertur, idem dicendum esse potiori iure de necessitate, quam habent intra eodem status, excepto existentialem absoluto, omnes veritates obiectiuæ indistinctæ à chymaræ impossibilibus, atque adeò distinctæ à Deo iuxta doctrinam etiam statutam loco citato: nam titulo impossibilitatis longè imperfectus est statum quiditatiuè aut absolutum, aut conditionatum, tum existentialem conditionatum habent chymaræ, quam creaturæ possibiles, prout explicabimus inferius disput. 16. Ergo longè minorem necessitatem in eo esse habere censendæ sunt iuxta rationes supra factas pro priorè propositione.

19 Dices contra hæc illationem. Etiam si chymaræ ab intrinseco minorem necessitatem habeant, quam entia possibilis; à necessitate tamen eorum entium possibilium, quibus opponuntur, & à quorum oppositione suam impossibilitatem sortiuntur iuxta doctrinam datam in Pharo Scient. disput. 11. quæst. 2. & 5. atque necessarias illas euadere quoad suam impossibilitatem, ac sunt talia entia quoad suum esse. Vnde chymaræ oppositæ Deo infinite necessaria euadent in suà impossibilitate ab infinità necessitate Dei. Etenim, quam necessarium est impedimentum oppositum existentia, atque adeò & possibilitati chymaræ, tam necessaria erit huius non-existentia, atque adeò & impossibilitas existendi: siquidem pro solo casu ablationis talis impedimenti potest excogitari chymara potens existere. Sic, quam necessariò verus Deus existit, tam necessariò videtur non existere, atque adeò & esse impossibilis alter Deus chymaricus hoc ipso, quòd verus Deus alteri chymarico opponitur quoad existentiam; impedimentoque subinde est, quominus ille existat, & possit existere. Respondeo tamen, chymaræ non maiorem necessitatem habere ab entibus possibilibus, quibus opponuntur, quam habent intrinsecè à se ipsis. Quia, cum talis oppositio fundetur tam in quiditate chymararum, quam in quiditate talium entium; eo quòd omnis oppositio cuius extremorum oppositorum est semiextrinseca, vt pote includens in suo conceptu reali ambo extrema opposita, vt demonstratum est in Pharo Scient. disput. 14. quæst. 3. & 4. non potest ex tali oppositione provenire maior necessitas chymaræ, quam ipsa habet in se se; quia necessitas coniuncti ex duobus extremis nequit esse maior eà, quam habet extremum minus necessarium; cum omne totum quoad necessitatem sequatur partem debiliorem hoc ipso, quòd sine illa stare non potest, vt est notissimum. Itaque quantum Deus verus in se infinite necessarius impedimentum sit obstitens, ne alter Deus chymaricus possit existere: quia tamen in ratione impedimenti semiextrinsecæ sibi, vt pote oriundà à quiditate tum propria, tum alterius Dei, non est magis necessarius, quam quiditas ipsa alterius Dei; idcirco titulo talis impedimenti nequit facere magis necessariam aut non existentiam, aut impossibilitatem ad existendum alterius Dei, quam ipsius quiditas necessaria est in se se. Pariterque de alijs chymaræ impossibilibus philosophandum est.

20 Quarto infertur, necessitatem, quam habent quoad suam possibilitatem negationes omnium creaturarum possibilium, infinite minorem esse necessitate intrinsecà Dei. Quia possibilitas talium negationum nihil est aliud re ipsa à potentia, quam habent ipsæ creaturæ possibiles ad non existendum, quæ vnà est ex veritatibus obiectiuæ cum ipsis creaturis identificatis, de quibus in illatione secundà dictum est. Cum enim negatio creaturæ in se nihil sit: quia nihil ponit in esse, sed potius aufert esse creaturæ, vt ostendimus in Pharo Scient. disput. 9. quæst. 3., neque in se habet potentiam aliquam ad essendum, sed à potentia ipsà, qua creatura potest non esse, possibilis denominatur.

21 Quintò infertur, necessitatem, quam habent quoad suam possibilitatem negationes chymararum impossibilium potiori iure esse infinite minorem necessitate intrinsecà Dei. Quia pari-

pariter talis possibilitas ipsa est potentia ad non existendum quam secum identificatam habent ipse chymæra, de qua vna cum alijs veritatibus obiectiuis ipsarum dictum est illatione tertiâ.

22 Sexto inferitur, necessitatem, quam habent ad existendum in statu absoluto negationes chymærarum impossibilium, (qua ratione negationes dici possunt existere iuxta doctrinam datam in Pharo Scient. loco nuper citato), infinitè similiter esse minorem necessitate intrinsecâ Dei, utpote eandem quidditatis ipsarum chymærarum. Est enim ipsa necessitas connexionis, quam cum sua non existentia habent ipse chymæra; siquidem, necessarium esse, chymæras non existere, & esse necessitatem ipsas chymæras ad non existendum, in idem prorsus recidit, ut ex se patet.

23 Hinc inferitur septimo, vnam chymæram negatiuam, scilicet negationem veri Dei, in sua non existentia, in suaque impossibilitate tantam necessitatem habere, imo eandem, ac ipse Deus. Quia eius non existentia ipse Deus est, & eius impossibilitas aliud non est re ipsâ ab impotentia, quam Deus habet non existendi; quæ impotentia ipsa est realiter necessitas Dei in existendo concepta à nobis per modum negationis potentia non existendi.

24 Octauo inferitur, necessitatem conditionatam, siue ex suppositione, quam habet qualibet negatio ad suo modo existendum ex hypothesi quod ipsa existat, vel aliud quid eam inferens, siue ea sit negatio creaturæ possibilis, siue chymæra impossibilis infinitè minorem esse necessitate Dei: quia talis necessitas refunditur in necessitatem quidditatis entis negati, quando est necessitas ex hypothesi ipsius negationis, & in necessitatem entis inferentis illam prout talis, quando est necessitas ex hypothesi talis entis. Omnis quippe necessitas, quam habet quoduis ens siue ad existendum ex hypothesi, quod existit, siue ad non existendum ex hypothesi, quod non existit, alia non est à necessitate, quam tale ens habet ad existendum id, quod de suo quidditatiue est. Quandoquidem, si ex suppositione, quod ens existit, non existeret, aut ex suppositione, quod non existit, existeret, distingueretur à se ipso, & non esset id, quod de suo quidditatiue est contra necessitatem, quam habet, suæ quidditatis. Et omnis necessitas, quam habet negatio ex suppositione alterius entis inferentis illam, utpote oriunda ab oppositione talis entis cum ente negato, ad necessitatem etiam qui datum amborum, in quibus ipsorum oppositio re ipsâ consistit, venit tandem pariter reducenda consentaneè ad doctrinam traditam in Pharo Scient. disput. 14. quæst. 4. proposit. 3. de connexionem semixtrinsecâ, media qua quoduis ex extremis oppositis inferi negationem alterius.

25 Nono inferitur, necessitatem, quam habet quoduis distinctum distinctum adæquatè à Deo extremorum citra medium oppositorum, (qualia sunt omnia contradictoria, & aliqua contraria iuxta dicta in Pharo Scient. disput. 14. quæst. 3.), infinitè minorem esse necessitate Dei, Quia necessitas huiusmodi distinctorum ex duabus conditionatis coalescit, quibus necesse est adesse hoc extremum distincti, si deest illud; & illud adesse, si deest hoc iuxta doctrinam datam etiam in Pharo Scient. disput. 10. quæst. 3. atque adeo de illa per inde, ac de veritatibus conditionatis, siue ex hypothesi venit phylosophan-

dum iuxta iam dicta. Loquor autem in hac illatione de distinctis distinctis adæquatè à Deo: quia necessitas distincti ex Deo, & suâ negatione non est minor necessitate Dei; cum sit eadem quidditatis eius; ut facile ex dictis hactenus quisque potest colligere.

DISPUTATIO IV.

De independentia Dei in essendo ab omni non Deo.

Bisariam potest excogitari aliquod ens independentens in suo esse ab alio quopiam. Primo tanquam à causâ, aut conditione causandi. Secundo tanquam à termino connexionis. De utraque ergo ista independentia Dei in essendo ab omni non Deo, siue ab omni alio distincto ab ipso agendum nobis est in præsentibus disput.

QVAESTIO I.

Verum Deus sit independentens in essendo ab omni non Deo, siue ab omni alio distincto à se tanquam à causâ, aut conditione causandi.

Quinque genera causarum recensentur communiter. Efficientis scilicet, finalis, exemplaris, formalis, & materialis. Causa efficiens est quæ influit esse in aliud, siue quæ dat esse rei, ipsam ve rem efficit, seu facit. Causa finalis est id, cuius gratia efficiens operatur, siue propter quod efficiens facit, quod facit. Causa exemplaris est id, ad cuius normam operatur efficiens. Causa formalis est, quæ constituit intrinsecè rem ut pars determinans eius essentiam. Causa denique materialis est; quæ recipit, siue sustentat actionem, formamque per ipsam effectam ab efficiente; quo titulo causa receptiua, seu subiectiua venit dicenda; & componit rem tanquam pars determinabilis ad talem ipsius essentiam componendam per talem formam; quo titulo causa materialis constitutiua appellanda venit. Condicio autem causandi in vniuersum est id, quod quamlibet ex causis prædictis adiuvat ad causandum, siue applicando, siue disponendo, siue aliter quoquo modo. De quibus omnibus suo loco latius tractandum est.

Ex illis modò inferitur primò, omnem dependentiam, atque adeo etiam omnem independentiam ab alio tanquam à causâ, aut à conditione causandi, necessariò esse dependentiam, aut independentiam ab alio tanquam à causâ aut efficiente, aut finali, aut exemplari, aut formali, aut materiali, aut tanquam ab aliquo earum iuuamine, aut tanquam ab aliquo complexo ex hisce omnibus possibili,